Paff

28 T/M 31 OKTOBER 2021

PAROOL FILM FEST

PAFF.NL

BEELD STREETART FRANKEY, FOTO ARIE DE LEEUW

Zlatan in Amsterdam

Elk nadeel heb z'n voordeel, zoals de grote Amsterdamse filosoof Johan Cruijff al zei; zo ook het feit dat het Parool Film Fest zijn eerste lustrum pas een jaar later dan gepland kan vieren. Want nu kunnen we openen met *I Am Zlatan*, waarin twee van mijn grote passies samenkomen: (film)kunst en Ajax.

Jens Sjögrens biopic, naar de gelijknamige bestseller van David Lagercrantz, begint op het trainingsveld van Ajax en eindigt met Zlatans goal tegen NAC. Dat wonderdoelpunt leverde hem een droomtransfer naar Juventus op. En mij, en het gros van de Ajaxfans, een enorme kater.

Ik was – en ben – fan van het onbegrepen genie Zlatan. Dus toen ik in het najaar van 2002 ontdekte dat hij een hoofdrol vertolkte in *The Way Back - True Blue 2*, een documentaire over de Zweedse voetbalclub Malmö FF, die te zien was op het documentairefestival Idfa, diende ik een verzoek in bij de persafdeling van Ajax om hem te interviewen.

Dat werd gehonoreerd, met dank aan Saar van Bueren, de dochter van *Volkskrant*-icoon Peter van Bueren, die destijds perschef van Ajax was. Ik kreeg tien minuten, na afloop van de persconferentie in de aanloop naar Ajax' Champions Leaguewedstrijd in en tegen Valencia.

Zlatan, hij was net 21, had waarschijnlijk al te horen gekregen dat hij (opnieuw) niet in de basis zou beginnen; hij was niet te genieten en antwoordde vooral met ja en nee. Wel vertelde hij dat hij niet naar de vertoning op Idfa zou gaan, want 'het is een documentaire over Malmö. Geen film over Zlatan'. "Ze volgen een speler van Malmö, maar hoe ik echt ben wordt niet duidelijk. Misschien gebeurt dat wel als er nog eens een film over mij wordt gemaakt. Dan verdien ik er ook nog wat aan."

Die film is er nu. En hij wordt vertoond op het vijfde Paff. Heel misschien komt Zlatan wel even kijken in Amsterdam – en anders belooft het ook een fantastisch festival te worden!

NB: Zlatan viel daags nadat ik hem sprak in de 59ste minuut in voor Jari Litmanen en maakte vlak voor tijd de 0-1. Tot een 'wonder van Valencia' kwam het overigens net niet; in blessuretijd maakte Angulo nog de terechte gelijkmaker.

Jan Pieter Ekker
Chef Kunst

Colofon

Samenstelling Jan Pieter Ekker
Met bijdragen van Joost Broeren-Huitenga, Jan Pieter Ekker, Roosje van der Kamp
Eindredactie Olga Ketellapper, Rita Schroën, Maxime Smit, Darya Sutikno
Vormgeving Mirjam Verheul & Jasmijn Jongejan
Beeldredactie Rinke Lutkeveld
Coverbeeld: Street Art Frankey
Fotografie Tessa Overbeeke, Eva Plevier, Jurre Rompa, Bob Bronshoff

Gezellig films bingen in een volle zaal

Na anderhalf jaar zoomen en streamen mogen we eindelijk weer met zijn allen in een bioscoopzaal zitten. En dat doe je nergens beter dan op een filmfestival.

Joost Broeren-Huitenga

In een volle zaal zijn komedies grappiger, tragedies triester en horrorfilms enger

Film gedijt bij een volle zaal, zoals hier tijdens een eerdere editie van Paff. FOTO AMAURY MILLER

Zouden we het verleerd zijn, filmfestivallen? Als die evenementen in 2020 en de eerste helft van 2021 al doorgingen, dan was dat in virtuele vorm, met screenings voor de thuisbioscoop. Hoe welkom die ook waren in tijden van schaarste, het bleef behelpen.

Hoog tijd dus, dat we weer het festivalgewoel in mogen. Maar kunnen we het nog wel? Of zijn we door het eindeloze doomscrollen door de vergaarbakken van de streamingdiensten het puzzelen met blokkenschema's verleerd? Voor wie het geheugen vast wat op wil frissen, zetten we het op een rij: wat was hier ook alweer zo leuk aan?

Randprogrammering

Het is geen toeval dat de eerste filmfestivals ontstonden in de tijd dat cinema zijn achtergrond als kermisvermaak écht ontgroeid was en serieus genomen wilde worden als kunstvorm. Venetië was er als eerste bij – 's werelds oudste filmfestival werd daar opgericht in 1932, als onderdeel van de kunstbiënnale die er al sinds 1895 wordt georganiseerd. Cannes volgde in 1946, Berlijn in 1951, en dat zijn nog altijd de Grote Drie van de wereldwijde festivals.

De film als kunstwerk, dat vieren al deze festivals, en de vele duizenden andere die er inmiddels wereldwijd zijn – van groot tot klein, en welke niche ze ook bespelen. Ze bieden een podium aan de hoogtepunten van de kunstvorm, en zijn daarmee een tegenwicht voor en een aanvulling op de 'popcornfilms' in de megabioscopen.

Festivals vieren de meesterwerken, maar bieden ook een veilige haven voor een ander soort films, die het op zichzelf aangewezen in de markt misschien niet zouden redden. Omdat ze te klein zijn, te experimenteel, gemaakt door een onbekende maker met onbekende acteurs, of in een genre waarin slechts een beperkt publiek interesse heeft.

De kracht van festivals is echter niet alleen dat ze andere films vertonen, maar ook dat ze films anders vertonen. Want in de context van een festival krijgen films op allerlei manieren iets extra's mee. Ook als het een festival van voorpremières is, met films die niet veel later 'gewoon' in de bioscopen te zien zijn.

Allereerst omdat er op festivals van alles om de films heen wordt georganiseerd. Makers zijn fysiek of virtueel aanwezig om tekst en uitleg te geven in talkshows en q&a's. Films worden begeleid door inleidingen door experts, nagesprekken met betrokkenen, muzikale omlijsting of andere randprogrammering.

Zakje chips

Maar ook als er niets extra's wordt georganiseerd, biedt een festivalvertoning toch een meerwaarde, simpelweg doordat festivals het publiek bij elkaar brengen. Niet voor niets beginnen steeds meer bioscopen hun eigen festivals, na jaren met lede ogen te hebben toegezien hoe dezelfde film die in hun filmhuis voor drie man en een paardenkop draaide, op een festival volle zalen trekt. Film gedijt bij een volle zaal.

Natuurlijk: de hel, dat zijn de anderen, dus films kijken in een groep levert soms ook ergernis op. Als twee rijen achter je iemand de hele film lang chips uit een krakerig zakje zit te vissen, bijvoorbeeld, of als iemand vlak voor je doodleuk gaat zitten appen en je zo onbewust vol in de schijnwerper zet.

In de context van een festival krijgen films op allerlei manieren iets extra's mee

Maar goed: thuis op de bank is óók overal afleiding, en films hebben ook veel te winnen bij al die mensen om je heen. Komedies zijn grappiger als een volle zaal buldert van de lach. Tragedie is triester wanneer ook de mensen om je heen naar hun zakdoeken reiken. Horror is des te enger wanneer honderden mensen zich tegelijk het leplazarus schrikken.

En dan is er nog het feit dat films op festivals niet op zichzelf staan, maar in bulk worden aangeboden. Als je gewoon een avondje naar de film gaat, is het uitzonderlijk om meer dan één film te bekijken (onterecht, maar dat is een ander verhaal). Festivals nodigen er juist toe uit om te bingen in een bioscoopstoel. Twee films is sowieso een beetje het minimum, met drie begint het ergens op te lijken, en met vier of vijf films op een dag heb je écht waar voor je geld.

Bruggetjes leggen

Als je meerdere films achter elkaar kijkt, gaan ze onvermijdelijk met elkaar in gesprek. Er is altijd wel iets – een thema dat in meerdere films terugkomt, een opvallend rekwisiet, of een stukje dialoog dat doet denken aan een tekst uit de vorige film. Het nodigt uit tot vergelijken, tot bruggetjes leggen en verbanden zoeken, tot het zoeken naar een groter geheel.

Juist dát is het met die festivals: het geheel is meer dan de som der delen.

Waarom juist hij *I am Zlatan* regisseerde, weet de Zweed Jens Sjögren ook niet precies. Hij is weliswaar voetbalfan, maar zijn clubs zijn de kleine Zweedse Kalmar FF en Arsenal. Zlatan heeft hij nooit in levende lijve zien spelen.

Jan Pieter Ekker

Regisseur Jens Sjögren (rechts) en hoofdrolspeler Granit Rushiti tijdens opnamen in het Olympisch Stadion in Amsterdam, begin dit jaar. FOTO BOB BRONSHOFF

Openingsfilm

Het recht om de bal te hebben

'Toen Fredrik Heinig – een producent met wie ik al vaker heb gewerkt, mij het scenario gaf, waren veel van mijn vrienden direct wild enthousiast. Maar ik stond aanvankelijk niet te trappelen, want voor een regisseur is het een complex project. De kans dat het misgaat is enorm. Je kunt makkelijk te lief zijn voor je onderwerp, maar het gevaar bestaat ook dat je 'm juist te hard aanpakt en daardoor geen recht doet. En dan hebben we het ook nog eens over een levende, nog steeds actieve speler, die met afstand de beroemdste Zweed aller tijden is – Bergman en Abba kunnen niet in zijn schaduw staan. Zlatan is zo'n indrukwekkende figuur. Hij is veertig en speelt nog steeds. In de spits hè, hij is geen keeper, en op het allerhoogste niveau. Dat is nog nooit vertoond."

Dus zei hij in eerste instantie nee, maar toen Sjögren het scenario nogmaals las, zag hij de rijkdom en de mogelijkheden. "Toen Zlatan doorbrak, werden YouTube en Instagram ook steeds populairder. En hij gebruikt sociale media als geen ander; hij documenteert alles wat hij doet en alles wordt door iedereen gezien – jong en oud, links en rechts, arm en rijk. Dagelijks staat hij in de krant en is hij op televisie, we weten alles van hem. Dat verhaal wilde ik niet opnieuw vertellen, de film focust op de periode voordat hij een grote ster wordt: zijn jeugd op de pleintjes in Rosengård, een migrantenwijk in Malmö, zijn eerste contract bij Malmö FF en zijn moeizame periode bij Ajax. Als 19-jarige belandde hij, met een transfersom van 7,8 miljoen euro om zijn nek, in een huurhuis in Diemen, waar hij zich vooral onbegrepen en alleen voelde, omdat het publiek en de Ajaxstaf niet zagen hoe goed hij was."

Een mens van vlees en bloed

Sjögrens film is vanuit Zlatans perspectief, zoals opgetekend in David Lagercrantz' bestseller *I am Zlatan*, die eveneens in de ik-vorm is geschreven. "Dat was ook om het klein te houden, wat nodig was omdat we nu eenmaal geen 250 miljoen kronen (bijna 25 miljoen euro) tot onze beschikking hadden. Ik wilde sowieso geen *showreel*, met spectaculaire omhalen en droge shots, maar een kleine, warme film. Half *Billy Elliot* en half *Fish Tank* van Andrea Arnold. Met een hoofdpersoon die niet alleen maar goed of slecht is, maar een mens van vlees en bloed. Het is een universeel verhaal, over het recht er te zijn, en in zijn specifieke geval: het recht de bal te hebben. Het deed me ook denken aan mijn jeugd. Ik groeide op in een klein stadje in het zuiden van Zweden. Een gat zonder cultuur. Op mijn zeventiende vertrok ik naar Stockholm om, zonder hulp, mijn weg te vinden in de filmwereld. Ik heb het niet zo zwaar gehad als Zlatan, maar het was een moeilijke tijd."

De eerste keer dat Sjögren met Zlatan over zijn aanpak sprak, was in april 2019 in Los Angeles tijdens een korte meet-and-greet. "Hij kwam meteen ter zake. Hij zei: ik ga me niet met jouw film bemoeien. Jij bemoeit je toch ook niet met de manier waarop ik voetbal?! Vervolgens hebben we een tijdje zitten praten en kreeg ik het idee dat hij mijn aanpak wel zag zitten. Een jaar later, we waren inmiddels bezig met het script, heb ik hem in Milaan wat uitgebreider gesproken. Hij was heel behulpzaam; hij snapte wat ik nodig had voor de film en gaf me alle informatie."

Zlatan begon te klappen

Begin dit jaar heeft hij Zlatan een eerste, zeer ruwe versie van zijn film laten zien. "We hadden nog geen kleurcorrectie gedaan, nog geen effecten toegevoegd en er was nog geen muziek. Maar belangrijker: door corona had ik nog niet in Amsterdam kunnen filmen, wat een ontzettend belangrijk onderdeel is van het verhaal. Dus ik was een beetje bezorgd toen ik met een harde schijf naar Milaan vloog. Zlatan had zijn vrouw en zonen meegenomen. Na afloop bleef het eerst stil – het leek een eeuwigheid te duren – en toen begon Zlatan te klappen. Ik slaakte een zucht van verlichting. Natuurlijk was ik trots op wat ik al had gemaakt, maar het is zijn leven, het zijn zijn ouders. Ik wil er verder niet al te veel over kwijt, maar hij was vooral heel tevreden met hoe ik zijn ouders had geportretteerd. En zijn strijd met zijn vader die eigenlijk geen strijd was; het was gewoon zoals het was. Hij was er zelfs een beetje sentimenteel van geworden, zei Zlatan."

'Ik wilde een kleine, warme film. Half Billy Elliot en half Fish Tank van Andrea Arnold'

De Nederlandse première van I am Zlatan is de openingsfilm van Paff, op 28 oktober in Het Ketelhuis om 20.00 uur.

Koeman en twee Zlatans

Dominic Andersson Bajraktati speelt Zlatan op 11-jarige leeftijd, Granit Rushiti is de jongvolwassen Zlatan. Sjögren: "We hebben niet geprobeerd hem honderd procent te kopiëren. We hebben er onze eigen film-Zlatan van gemaakt. Dat kon niet anders, beide hoofdrolspelers hadden nog niet eerder geacteerd, dus die konden hem helemaal niet kopiëren. Er moest wel iets van henzelf in zitten."

Hij heeft heel lang gezocht naar geschikte Zlatans. "De etniciteit moest enigszins kloppen, er moesten enige fysieke gelijkenissen zijn en ik vond de lengte van enorm belang. De eerste keer dat ik Zlatan ontmoette viel me direct op wat er gebeurt als een groot persoon binnenkomt. Zlatan nam de hele ruimte in. Dat is totaal anders dan als ik ergens binnenkom. Ik ben een soort puppy, zo'n klein, driftig mannetje als Joe Pesci altijd speelt. Zlatan is een reus. Hij is imposant, kalm en beweegt langzaam."

"Toen ik Granit zag, wist ik direct dat hij het was. Hij heeft op dezelfde voetbalschool als Zlatan gezeten en in de jeugdopleiding van Malmö FF gespeeld. Maar toen kreeg hij een knieblessure – anders had hij nu op het hoogste niveau in Zweden gespeeld, zeker weten. Hij is 1.91, geen 1,95 zoals Zlatan, maar de eerste keer dat ik hem filmde, kreeg ik rillingen. Hij was zo imposant, dat kun je niet acteren, dat moet je zijn. En hij is zeer begaafd en handig met de bal – dat kun je ook niet acteren."

Met acteurs werken is sowieso veeleisend, meent Sjögren, maar als ze ervaring en techniek hebben kun je er tenminste over praten. "Dat was zo fijn aan werken met Gijs Naber, die Ajaxtrainer Ronald Koeman speelt. Hij was er maar twee dagen, maar hij had aan een half woord genoeg. Ik zou graag nog eens met hem werken."

Acteur Gijs Naber speelt Ajaxtrainer Ronald Koeman in *I Am Zlatan*.

Slotfilm

Almodóvar kijkt nu vanuit de moeder

Met *Madres paralelas* slaat Pedro Almodóvar nieuwe wegen in. Via het verhaal van twee pas bevallen moeders duikt hij in de naweeën van de Spaanse Burgeroorlog.

Joost Broeren-Huitenga

Twee heel verschillende vrouwen (Milena Smit en Penelope Cruz) bevallen tegelijkertijd van hun eerste kind.

Pedro Almodóvar mag met *Madres paralelas* dan de provocaties van zijn vroegste werk achter zich hebben gelaten, maar de Spaanse regisseur weet ook in zijn 23ste film nog altijd te verrassen.

Niet dat hij een compleet nieuwe richting inslaat – zijn hand is in *Madres paralelas* uit duizenden herkenbaar, met zijn kleurrijke vormgeving en doelbewuste spel met de conventies van het melodrama – maar de filmmaker weet toch weer nieuwe elementen aan zijn rijke palet toe te voegen. Het verhaal begint ermee dat twee heel verschillende vrouwen in een Madrileens ziekenhuis tegelijkertijd bevallen van hun eerste kind – Janis (Penelope Cruz, in haar achtste samenwerking met Almodóvar) en Ana (Milena Smit, nieuw in zijn universum).

Waar moeders in zijn eerdere werk altijd een grote rol hebben gespeeld, was dat vrijwel altijd bekeken van de buitenkant – de moeder bezien door het kind, en daarmee altijd lichtelijk geïdealiseerd. Hier beschouwt hij het moederschap vanuit de moeder, en dat levert een complexer beeld op.

"De almachtige moeders in mijn eerdere film waren vaak direct geïnspireerd door mijn eigen moeder en de andere vrouwen die mij hebben opgevoed – als kind was ik omringd door vrouwen," vertelde Almodóvar op de persconferentie van het filmfestival van Venetië. "De personages in *Madres paralelas* zijn complexer, er daarmee ook interessanter voor mij op dit punt in mijn leven, want ze waren ook voor mij iets nieuws."

Nog opvallender is de maatschappelijke lading van de film. Almodóvars werk had altijd al een impliciete politieke lading, door zijn intieme aandacht voor de queer gemeenschap, maar nu waagt hij zich voor het eerst aan een grotere maatschappelijke context. Via het verhaal van Janis en Ana duikt hij in de nog altijd voortdurende naweeën van de Spaanse Burgeroorlog, die tussen 1936 en 1939 honderdduizenden doden tot gevolg had.

Van meer dan honderdduizend van die doden, veelal strijders aan de progressieve republikeinse zijde, zijn de lichamen nooit teruggevonden, verzwolgen door massagraven. Pas zeer recent wordt daarover in Spanje openlijk gesproken, en wordt actief naar de lichamen gezocht.

Pathologische angst

"De kinderen van degenen die in die massagraven liggen, zijn vrijwel allemaal inmiddels al gestorven, zonder dat ze de kans kregen om hun ouders te eren," zei Almodóvar tijdens de persconferentie. "Nu zijn het hun kleinkinderen en achterkleinkinderen die de opgravingen eisen. Onder de dictatuur van Franco werd erover gezwegen, uit angst, en die angst is pathologisch geworden in onze maatschappij. Toen Spanje in 1978 een democratie werd, hadden we dit onder ogen moeten zien, maar dat gebeurde niet. Daardoor was het alsof degenen die verdwenen waren, nooit hadden bestaan."

Het wordt hoog tijd dat de Spaanse maatschappij dat trauma onder ogen ziet, betoogt Almodóver met *Madres paralelas*. Ook dat zou een nieuwe geboorte opleveren.

Madres paralelas is te zien op 31 oktober om 20.15 uur in Het Ketelhuis

Een perfecte partner, en dan?

In *Ich bin dein Mensch* krijgt antropoloog Alma een vreemde opdracht: drie weken lang krijgt ze een niet van een mens te onderscheiden robot mee naar huis. Regisseur Maria Schrader bevraagt niet alleen de rol van technologie, maar ook die van de liefde.

Joost Broeren-Huitenga

Alma (Maren Eggert) en robot Tom (Dan Stevens). FOTO CHRISTINE FENZL

Wat trok u aan in dit thema?
"Het is natuurlijk een variant op het klassiekste thema in de cinema – *boy meets girl*. Hier wordt dat *girl meets robot-boy*, en dat zette direct mijn fantasie aan het werk. De omkering, om te beginnen – dat het een keer niet de vrouw is die als object wordt behandeld. Al is Tom natuurlijk niet zomaar een object; het hele idee is dat zijn besturingssysteem zo ver ontwikkeld is dat hij echt een partner kan zijn, op gelijke voet met een mens."

Maar de film zet daar ook vraagtekens bij.
"Precies, het is zelfs de grote vraag waar de film op drijft. Kan iemand echt een partner zijn als hij niet zo imperfect is als de mens? Als hij niet sterft, nooit ziek wordt, niet beheerst wordt door instincten, jaloezie, angsten. Kan zo iemand dan toch troost bieden? Dat vond ik een zeer interessant thema, juist nu, in een tijd waarin we constant door algoritmes worden gestuurd en waarin al humanoïde robots bestaan."

De film balanceert op de grens van drama en komedie.
"Dat was al bij het schrijven van het scenario het idee – het was een van de fundamentele beslissingen die we namen. En vervolgens werkt dat door in allerlei details. Daarin waren Maren Eggert en Dan Stevens als acteurs natuurlijk ook essentieel – zij hebben allebei de bandbreedte om beide kanten te bespelen. Op de set kon ik dingen bijna als een thermostaat instellen, zo precies spelen zij: vijf graden komischer, graag, of tien procent robotachtiger. Tijdens de opnamen hebben we bij veel scènes allerlei verschillende tonen uitgeprobeerd, dus in de montagekamer hadden we een enorme rijkdom aan materiaal."

Hoe was het om midden in de pandemie een film te maken?
"Heel vreemd. Ik had hoofdrolspeler Dan Stevens bijvoorbeeld tot de opnamen begonnen alleen via Zoom gesproken, en nog nooit in het echt ontmoet. Maar het had ook voordelen. Zonder corona was het bijvoorbeeld veel moeilijker geweest in het Pergamommuseum te draaien; tijdens de lockdown was het gesloten en stond het dus leeg. Volgens mij waren we de eerste filmmakers ooit die op de reconstructies van gebouwen uit de klassieke oudheid mochten filmen. Dat gaf ons een zeer krachtig beeld: dat Tom, de mens van de toekomst, daar in een duizenden jaar oude poort staat, omringd door de geschiedenis van de mensheid."

Ich bin dein Mensch draait op 30 oktober om 13.30 uur en op 31 oktober om 11.15 uur in Het Ketelhuis en op 31 oktober om 21.00 uur in Studio K

'Het gevaar ligt continu op de loer'

Oorlogsthriller *Do Not Hesitate* – de Nederlandse Oscarinzending als 'beste internationale film' – is geen makkelijke kijkervaring, maar een die de complexiteiten van een vredesmissie naar voren brengt. Regisseur Shariff Korver: 'Dit is anders dan een Amerikaanse oorlogsfilm.'

Roosje van der Kamp

We spreken regisseur Shariff Korver (38) in het restaurant van Pension Homeland op het Marineterrein in Amsterdam. Een passende locatie, want *Do Not Hesitate* is een oorlogsfilm. Al ziet deze er anders uit dan we gewend zijn: het is geen film met heftige beschietingen, maar een waarbij de ontmoeting tussen lokale bevolking en jonge soldaten centraal staat.

Een asielzoekerscentrum, een politiekorps en het leger. Is er een lijn te trekken tussen de thema's van uw films?
"De rode draad is de ontmoeting tussen twee culturen. Ik kom zelf half uit Venezuela, half uit Nederland — en het is niet dat ik het expres doe, maar ergens tijdens het proces van deze film kwam ik erachter: o, het gaat weer daarover."

"Maar de overeenkomst is meer de ambitie om maatschappelijke thema's te combineren met genre. Ik vind genrefilms heel tof, maar als het alleen een genrefilm is, dan hou ik het niet vol. Filmmaken is een te lang proces. Ik moet de film nu relevant vinden, maar ook over vijf jaar."

Je kunt ook denken dat een film met een maatschappelijk thema minder geschikt is voor een lang project, omdat de relevantie over de tijd afneemt.
"Dat merk je met deze film heel erg. In al die jaren van het maakproces merkte ik hoe de relevantie voor de buitenwereld groter of kleiner werd. Een jaar geleden, zeker met covid, waren militaire missies, het contact met een vreemdeling, minder actueel. Maar dan opeens gaan de Amerikanen uit Afghanistan en dan wordt het juist actueel. Dus je hebt het niet in de hand. Maar dan gaat het er dus om wat het voor jezelf betekent."

Waar komt de fascinatie voor dit verhaal vandaan?

Shariff Korver: 'In de beleving van de soldaat waren ze niet mensen aan het helpen.' FOTO TESKA OVERBEEKE

"De film is geïnspireerd op een krantenartikel dat ik las in 2009 en toen heb bewaard. Twaalf jaar geleden dus, toen was ik nog student. Ik dacht: ik kan hier niets op school mee doen, dit is voor later. Toen studeerde ik af in 2011 en las ik het krantenartikel weer en dacht ik: ik wil hier graag een film over maken. Maar het krantenartikel was niet de film, er moest nog heel veel research plaatsvinden. Tijdens de montage van *Infiltrant* heb ik dat artikel er weer bij gepakt, en ik dacht: het moment is rijp."

Waar ging dat krantenartikel over?
"Het krantenartikel ging over wat defensie had bedacht voor na de missie: na vijf maanden in Afghanistan word je voor twee dagen naar Kreta gestuurd om te debriefen. Om te zorgen dat je stoom afblaast, voor je naar huis gaat naar je moeder of je vrouw. In die twee dagen heb je overdag een therapiesessie en mag je 's avonds alcohol drinken, iets dat je vijf maanden niet gedaan hebt, en helemaal losgaan."

"Wat er gebeurde was dat die tripjes volledig uit de hand liepen. Soldaten gingen zich misdragen; ze gingen met elkaar en met de Griekse bevolking op de vuist. Ze konden niet goed omgaan met hun nieuwe vrijheid. Dat beeld bleef me bij."

Het krantenartikel gaf u dus het einde van *Do Not Hesitate*. Wat was uw research voor de rest van de film?
"Je gaat het liefst mee op missie, want dan zie je met eigen ogen hoe het is. Maar Nederland was inmiddels weg en je mag niet zomaar mee. Je moet het dus hebben van mensen die er wel zijn geweest. En het liefst van heel veel mensen, zodat je uit de verschillende waarheden die je krijgt, een waarheid kan creëren."

Het was dus belangrijk dat het niet één perspectief was.
"Tijdens de research probeer je een zo breed mogelijk beeld te krijgen. We hebben tientallen veteranen gesproken. We hebben professors van de universiteit gesproken, journalisten. Dan heb je nog de documentairemakers die er zijn geweest. Dit zijn verhalen uit verschillende hoeken. Zo kom je erachter wat voor jou belangrijk is in de hoeveelheid aan mogelijkheden. Want de mogelijkheden zijn oneindig. In eerdere versies probeerden we wel het hele verhaal over het leger te vertellen. Daar heb je geen tijd voor. Dan moet je jezelf afvragen: wat is echt belangrijk voor jou? Zo kwamen we op de jonge jongens."

"We hebben gezegd: goed, maar dan beleef je de film alleen uit hun perspectief. Je bent de laagste in rang, je bent uitvoerend, je weet niet wat er op de achtergrond speelt. Dat, en de vraag: waarom ben je eigenlijk daar, is de kern van de film. Die vraag stelden we namelijk aan iedereen. 'Wat heb je daar gedaan en wat vond je ervan?' 9,5 van de tien — bijna allemaal — zeggen ze: helemaal niets. En dat is een beleving, want zij zien het grote plaatje niet. Maar in de beleving van de soldaat waren ze niet mensen aan het helpen."

De acteurs zijn zeer geloofwaardig als soldaten. Hoe kreeg u dat voor elkaar?
"Dat is een groot compliment. Want dat was belangrijk voor mij. De meeste acteurs zijn namelijk gevoelige jongens die van cultuur houden. Ze studeerden op een toneelschool in Amsterdam, Utrecht, Arnhem of Maastricht. Geen types die soldaat zijn. Hoeveel mensen ken jij die in het leger zitten?"

'Ik moet de film nu relevant vinden, maar ook over vijf jaar'

Eigenlijk geen.
"Precies. Ze moesten dus echt transformeren. In de film hebben ze allemaal een accent, een ander loopje, een ander lichaam. Als ze nu langs zouden lopen, zou je hen niet herkennen. Ze deden bijvoorbeeld een stukje spons in hun mond, zodat ze minder goed konden articuleren."

***Do Not Hesitate* is spannend, maar er gebeurt eigenlijk niet zo veel.**
"Klopt, als je het vergelijkt met Amerikaanse oorlogsfilms, leunt de film niet op de zoveelste schietpartij die je al duizend keer gezien hebt. In tegenstelling tot Amerika, gaat Nederland eigenlijk alleen op vredesmissies. Heel weinig soldaten hebben daar echt geschoten, laat staan de vijand gezien. Maar dat wil niet zeggen dat het gevaar niet constant op de loer ligt. Het onzichtbare gevaar, onze angst voor het onbekende, dat kan tienmaal erger zijn."

De film ging in première op het Tribeca Film Festival in juni dit jaar. Is het fijn dat de film nu ook in Nederland te zien is?
"We kregen heel goede reacties van de Amerikanen, juist omdat we iets anders deden met een voor hen zo bekend genre. Maar zij kijken toch anders naar oorlog dan wij in Europa. Maar dit werd ook duidelijk in Italië, waar de film aan jongeren werd getoond. In Italië applaudisseren mensen in de zaal tijdens de film. Ze doen dit vooral wanneer de hoofdpersoon iets goeds doet. (...) Bij deze film gingen ze juist klappen wanneer de soldaten iets twijfelachtigs deden. Daar schrok ik van."

'De rode draad in de film is de ontmoeting tussen twee culturen.'

Dacht u: jullie hebben de film verkeerd begrepen?
"Heel even, want het is confronterend om een publiek zo te zien reageren op je film. Maar hun reactie is precies wat er moet gebeuren. We zijn getraind om in oorlogsfilms ons te identificeren met de westerse soldaat en de lokale bevolking niet te vertrouwen. *Do Not Hesitate* zet dit op zijn kop."

Do Not Hesitate draait op 29 oktober om 14.15 uur en op 30 oktober om 19.00 uur in Het Ketelhuis

In de wereld van Amélie zijn de dingen die het leven mooi maken kinderlijk eenvoudig.

Boven alles een feelgoodfilm

Toen *Le fabuleux destin d'Amélie Poulain* twintig jaar geleden uitkwam, leek de film gedoemd te floppen. Maar het verhaal over de serveerster uit Montmartre is inmiddels niet weg te denken uit de filmgeschiedenis.

Roosje van der Kamp

De rommelige korte bob van Audrey Tautou. Kleurrijke beelden van de straten van Parijs. De '*il aime/il n'aime pas*'-montages waarbij de personages geïntroduceerd worden aan de hand van de dingen die ze liefhebben en die ze verafschuwen. *Le Fabuleux Destin d'Amélie Poulain* (2001) is zo iconisch, dat het misschien lastig voor te stellen is dat een kijker niet op slag verliefd wordt op Amélie Poulain (Tautou), de serveerster uit Montmartre met de onschuldige ogen en guitige glimlach.

Toch werd de film twintig jaar geleden afgewezen voor het filmfestival van Cannes. Festivalprogrammeur Gilles Jacob noemde de film 'oninteressant', al kwam dit harde oordeel, zoals hij later zei, omdat hij een eerdere versie zag zonder muziek. In ieder geval was hij ervan overtuigd dat de film zou falen.

Falen deed *Le Fabuleux Destin d'Amélie Poulain* niet. Integendeel: Frankrijk vertrok en masse naar de filmzalen om het fantastische lot van Amélie te zien ontvouwen. Ook in het buitenland deed de film het goed. Nog steeds is het een van de geliefdste, en zeker een van de herkenbaarste films ter wereld.

Maar *Amélie*, zoals de film in het kort bekend is geworden, was niet alleen een publieksfavoriet. Waar sommige critici de film 'on-Frans' vonden, waren velen juist lovend over de eigenzinnige stijl, die CGI (digitale animatie) vermengde tot een kleurrijke collage van Parijs. *Het Parool* gaf de film destijds vijf sterren. En *Amélie* mocht dan niet meedingen naar de Gouden Palm, de film won internationaal vele prijzen: Beste Film bij de European Film Awards, vier César Awards, waaronder die voor Beste Film en Beste Regisseur, en twee British Academy Film Awards. De film werd ook genomineerd voor vijf Oscars, waaronder die voor Beste Buitenlandse Film.

Geluksfilm

De tijdloze charme van de film ligt vooral in het universum dat regisseur Jean-Pierre Jeunet bouwt. Het is een bijna kinderlijke wereld waar goed doen beloond wordt. Een waar de geneugten van het leven geen verre reizen of dure etentjes zijn, maar simpele, alledaagse pleziertjes: de karamellaag op een crème brûlée met een lepel breken, de handen steken in een zak linzen, omkijken naar de verlichte gezichten achter je de bioscoop.

Dat het met Amélie goedkomt, wordt in de vertelling nooit in twijfel getrokken

Amélie, een serveerster van begin twintig, zou in andere handen dan die van Jeunet misschien moeten boeten voor de naïviteit waarmee ze de wereld om haar heen benadert. Maar *Amélie* is bovenal een feelgoodfilm. Hoewel ze vaak eenzaam is, haalt Amélie plezier uit het romantiseren van haar eigen leven. Ze houdt ervan om details te zien die niemand opvallen. Ze bedenkt fantastische verhalen over de mensen om haar heen — al is de wereld waarin ze leeft eigenlijk verrassend alledaags.

Waar *Amélie* in uitblinkt, en wat de film volgens het Nederlandse publiek in 2010 de beste geluksfilm ooit maakt, is het bieden van troost. Vanaf de eerste scène neemt de film de kijker bij de hand, loodst hij je door de meanderende verhaallijn. De alwetende verteller eist onmiddellijk het vertrouwen van het publiek op – de film begint met feitjes over de dag waarop Amélie geboren werd, laat zien hoe ze opgroeit en toont dan vliegensvlug haar toekomst. Dat het met Amélie goedkomt, wordt in de vertelling nooit echt in twijfel getrokken.

De film doet zijn naam dus eer aan, want het fantastische lot van Amélie Poulain is al beslecht. Amélie is eenzaam, onbegrepen door haar koude vader en achtergelaten door haar neurotische moeder, die op tragische wijze overleed, maar zolang ze doorzet, zo stelt de film, komt alles goed.

Controverse

Het verhaal van Amélie, een jonge vrouw die liefde vindt door haar medemens met liefde te benaderen, is een modern sprookje – een zonder prins op het witte paard maar met man op een brommer – dat toch nostalgisch aanvoelt. Dit is een denkbeeldig Parijs, samengesteld uit iconische Parijse beelden, maar net iets mooier dan de realiteit. En als Amélie het Parijs laat zien waar de Fransen van dromen, dan is het vooral een nostalgisch visioen van een stad die nooit echt zo heeft bestaan. Een geïdealiseerde stad, waar een serveerster een mooi appartement in het geliefde Montmartre kan hebben en de straten altijd schoon zijn. Een Frankrijk dat bestaat uit gewone arbeiders – barvrouwen, groentemannen, kioskhouders – en waar de inwoners met een wijntje in een café hun middagen doorbrengen.

Hierin ligt de grootste controverse rondom *Amélie* besloten. Want deze sprookjesachtige vertelling schetst ook een beeld van een stad zonder diversiteit. Geen migranten, geen toeristen, bijna geen mensen van kleur. En hoewel Amélie geliefd werd, werd de film om deze reden ook hevig bekritiseerd. Serge Kaganski noemde de film in *Libération* 'een advertentie voor Front National', de extreemrechtse partij van Le Pen. Het probleem is daarbij natuurlijk niet dát de film idealiseert, maar dat in dit geïdealiseerde plaatje van Parijs geen plek is voor mensen van kleur.

Bovenstaande is natuurlijk kritiek op de film, maar misschien wel bovenal, kritiek op de tijdgeest. Iets wat de kijker nu, twintig jaar na de release, misschien meer opvalt dan toen. Filmklassiekers blijven ons namelijk bij, maar verschaffen ons ook inzicht in de wereld van toen, inclusief de bijbehorende problemen. En dat is maar goed ook.

Een ding is zeker: *Amélie* is niet weg te denken uit de filmgeschiedenis. In Cannes weten ze dat tegenwoordig ook. Afgelopen juli draaide de film wél op het filmfestival aldaar, in een speciale jubileumvertoning. Op z'n Amélies: op het strand, onder de sterrenhemel.

Amélie – 20th Anniversary draait op 31 oktober om 12.45 uur in Het Ketelhuis

'Zingen op een boot is anders'

De musical *Annette* was afgelopen juni de openingsfilm van Cannes. Acteur Adam Driver gaf er één, kort interview.

Jan Pieter Ekker

In de groteske musical *Annette* – de eerste Engelstalige productie van het Franse enfant terrible Leos Carax – speelt de Amerikaanse steracteur Adam Driver (*Star Wars, Paterson, Lincoln, Marriage Story*) een zelfdestructieve stand-upcomedian die een haat-liefdeverhouding onderhoudt met de pers én zijn publiek en een relatie heeft met een geliefde operazangeres (Marion Cotillard). Samen krijgen ze een liefdesbaby: een houten pop met rood haar, flaporen en een stem als een nachtegaal.

Annette was afgelopen juni de openingsfilm van het festival van Cannes; Driver gaf er één kort interview, op een afgeladen balkonnetje met uitzicht op de Middellandse Zee, voordat hij weer terugvloog naar de VS, voor de opnames van *White Noise* van Noah Baumbach.

"Ik heb veel gerepeteerd met Michael Rafter, met wie ik eerder aan *Marriage Story* heb gewerkt. We hebben de liedjes van tevoren in de studio opgenomen als back-up, maar we hebben alles ook live gezongen en het over-, overgrote deel daarvan is gebruikt. Want het klinkt nu eenmaal anders als je zingt op een boot, terwijl er liters water over je heen gutsen, of in volle vaart op een motorfiets, of als je je partner beft. Met het studiogeluid erbij zou het niet hetzelfde zijn."

Wat Leos Carax hem precies heeft verteld over zijn rol, zegt Driver niet meer precies te weten. "Het is zeven jaar geleden dat ik een eerste versie van het scenario kreeg. Leos wilde er met me over praten, maar ik zei direct ja. Ik houd van zijn werk en wilde altijd al eens met hem werken. Produceren ging ook als vanzelf; ik vind het als acteur ook prettig om me met alle details te bemoeien, dus dit was een logisch gevolg."

Hond weggelopen

Zijn belangrijkste taak als producent was ervoor te zorgen dat iedereen het naar zijn zin had op de set. En tijdens de opnamen in Brussel moest Driver alles op alles zetten nadat Javelot, de foxterriër van Carax, was weggelopen. Driver deed een oproep op sociale media: wie Javelot terugbezorgde kreeg een filmrol aangeboden. "Ik moest toch iets?! Leos zonder zijn hond is als een tennisspeler zonder racket. Hij was hulpeloos." Met een lach: "De snelle terugkeer van Javelot was waarschijnlijk mijn belangrijkste bijdrage als producent."

De fraai vormgegeven, 140 minuten durende musical lijkt iets te willen zeggen over #MeToo, giftige mannelijkheid en de obsessie van de media voor sterren en wonderkinderen, maar Driver wil niet zeggen waar de film volgens Carax of volgens hemzelf over gaat. "We hebben daar nauwelijks over gepraat. Ik heb er als acteur ook niks aan om te weten wat het thema van de film is. En als ik het al wist, zou ik het niet zeggen. Ik vind dat iedereen het voor zichzelf moet kunnen bepalen. Als ik nu zeg wat het volgens mij is, krijgt dat een bepaalde waarde. Dus daar begin ik niet aan. Dat zou de lol verpesten."

Annette is te zien op 29 oktober om 21.10 uur in Het Ketelhuis en om 21.15 uur in Studio K. Op 30 oktober om 11.00 uur in Het Ketelhuis en om 21.30 uur in Cinecenter

Adam Driver in *Annette*.

Alle 21 Pafffilms

Filmliefhebbers kunnen zich tijdens deze vijfde editie van het Parool Film Fest weer vier dagen onderdompelen in de beste, meest gelauwerde arthousefilms van het komende bioscoopseizoen – van de openingsfilms van Cannes en Venetië tot de Nederlandse Oscarinzending.

Joost Broeren-Huitenga

Persian Lessons

Als de Antwerpse Jood Gilles in 1942 door de SS wordt gearresteerd en naar een Duits kamp wordt gestuurd, weet hij ternauwernood zijn executie te voorkomen door zich voor te doen als Iraniër. Volledig overtuigd zijn de kampbewaarders echter niet, in dit oorlogsdrama van de Oekraïense regisseur Vadim Perelman. Om zich te bewijzen, moet Gilles een SS-officier Perzisch leren – terwijl hij de taal zelf niet spreekt. En het verzinnen van tientallen nieuwe 'Perzische' woorden is één ding, maar hoe zorgt hij dat hij ze allemaal onthoudt?

Ballad of a White Cow

"Uiteraard kan niets uw echtgenoot terugbrengen, maar u moet maar denken: het was Gods wil." Dat is het wat een Iraanse ambtenaar Mina vertelt dat haar echtgenoot Babak, die een jaar eerder is geëxecuteerd, bij nader inzien toch onschuldig was. De overheid probeert haar af te kopen, maar Mina wil geen geld, ze wil dat de staat dit onrecht openlijk toegeeft. Terwijl ze die strijd voert, wordt ze benaderd door een man die beweert een oude vriend van Babak te zijn. Dat blijkt al snel ingewikkelder te liggen in dit ijzersterke sociaalrealistische drama met een indrukwekkende hoofdrol van Maryam Moghadam, die samen met Behtash Sanaeeha de film ook schreef en regisseerde.

Captain Nova

Over enkele decennia is de aarde zodanig geruïneerd dat gevechtspiloot Nova terug in de tijd wordt gestuurd om een immense mileuramp te voorkomen, in dit spannende sciencefictionavontuur voor het hele gezin. Bij aankomst in 2023 blijkt er echter een klein probleem: als bijwerking van haar reis door de tijd is ze zelf ook verjongd, tot een twaalfjarig meisje. Zo neemt niemand haar nog serieus, natuurlijk – behalve medetiener Nas. Geholpen door hem en haar vliegende robotje Add moet Nova, met de geheime dienst op haar hielen, de wereld zien te redden.

The United States vs. Billie Holiday

Billie Holiday wordt gevierd als een van de grootste jazzmuzikanten aller tijden en die reputatie heeft ze voor een belangrijk deel te danken aan haar protestlied *Strange Fruit*. Maar tijdens haar leven bracht de activistische song haar onder vuur van de Amerikaanse overheid, die Holiday in de jaren vijftig aanmerkten als een aanjager in de ontluikende Amerikaanse burgerrechtenbeweging. Het Federal Bureau of Narcotics buit Holidays promiscue levensstijl en haar drugsgebruik uit in een poging haar onder de duim te houden, toont deze biopic. R&B-zangeres Andra Day gooit direct hoge ogen met haar eerste hoofdrol en sleepte er een Oscarnominatie mee in de wacht.

The Duke

Het moet het werk zijn van een uiterst professionele, internationale bende, concludeert de politie al snel wanneer in 1961 een Goya wordt ontvreemd uit de National Gallery in Londen. Niets blijkt minder waar als de zestig jaar oude taxichauffeur Kempton Bunton zich enkele jaren later meldt als de dader. Dit hartverwarmende drama, met een glansrol voor de al te vaak tot bijrollen veroordeelde Jim Broadbent, toont hoe een eenvoudige en rechtschapen man tot deze diefstal kwam.

Annette
De beroemde operazangeres Ann en de omstreden cabaretier Henry vallen als een blok voor elkaar en groeien al snel uit tot een alom geliefd glamourkoppel. In deze experimentele en weelderige musical komt hun leven op zijn kop te staan door de geboorte van hun bijzondere dochter Annette. Het verhaal werd bedacht door de leden van artrockband the Sparks, die ook de songs voor de vrijwel volledig gezongen film schreven. Maar ook voor regisseur Leos Carax is het een zeer persoonlijk project – niet voor niets heet hij de toeschouwer aan het begin van de film persoonlijk welkom. *Annette* was de openingsfilm van het afgelopen filmfestival van Cannes, waar Carax met deze film ook de prijs voor beste regie won.

Do Not Hesitate
In dit oorlogsdrama, dat werd uitverkoren als Nederlandse Oscarinzending voor 2021, stranden drie jonge soldaten in de woestijn tijdens een vredesmissie in het Midden-Oosten. Erik, Roy en Thomas krijgen opdracht hun voertuig, dat midden in de woestijn panne kreeg, te bewaken terwijl de rest van hun compagnie hulp haalt op de basis. Als het drietal stuit op de veertienjarige Khalil, die weigert te vertrekken als ze dat sommeren, verliezen ze al snel hun greep op de situatie en stapelen slechte beslissingen en paranoia zich op.

Falling for Figaro
Twintiger Millie heeft een goedbetaalde baan in finance, een luxe appartement in Londen en een acceptabele kerel. Maar dat geeft ze allemaal op om haar droom na te jagen: ze wil operazangeres worden. Ze trekt naar de Schotse Hooglanden om les te nemen van de gevierde maar ook ongekend botte operadiva Meghan, smakelijk gespeeld door *Absolutely Fabulous*-ster Joanna Lumley. Net als Meghans enige andere student Max schrijft ze zich in voor de competitie *Singer of Renown*. Onherroepelijk groeit de riavliteit tussen de twee uit tot iets anders.

I Am Zlatan
De openingsfilm van Paff heeft een Amsterdams tintje, want wie het leven van voetballer Zlatan Ibrahimović vertelt, kan niet om zijn tijd bij Ajax heen. Toch is het slechts een tussenstop in de meteorische carrière van de in Zweden geboren zoon van een Bosnische vader en een Kroatische moeder. De biopic toont hoe hij van zijn moeizame jeugdjaren uitgroeide tot een internationaal succes met een decennia overspannende carrière die vele records brak – Zlatan is nog altijd de Zweedse international met de meeste goals op zijn naam.

Lees verder op pagina 13

Lamb

Na een flinke tijd in Hollywood keert Noomi Rapace terug naar haar Scandinavische thuisgrond voor deze enigmatische thriller, winnaar van de 'originaliteitsprijs' in het zijprogramma *Un Certain Regard* op het afgelopen filmfestival van Cannes. Ze speelt Maria, die samen met haar man Ingvar op een afgelegen schapenboerderij leeft. Hun leven komt op zijn kop te staan als ze een mysterieuze pasgeborene op hun erf aantreffen. Ze besluiten die op te voeden als hun eigen vlees en bloed. Maar die beslissing, die hen eindelijk hun zo lang gewenste gezinsgeluk lijkt te brengen, drijft hen uiteindelijk richting de afgrond.

Un monde

Als Nora voor het eerst naar de basisschool gaat, klampt ze zich in eerste instantie vast aan haar vader en haar oudere broer Abel. Al snel vindt ze er echter vriendjes. Maar als ze er getuige van is hoe Abel door een groep klasgenoten wordt mishandeld, komt het jonge meisje voor een onmogelijke keuze staan: zij wil niets liever dan haar broer helpen, maar die dringt erop aan dat ze tegen niemand iets zegt, want dat maakt het alleen maar erger. De Belgische debutant Laura Wandel filmt haar overdonderende verhaal, over het vinden en bevechten van je plek in de wereld, geheel vanuit het kinderperspectief.

Nowhere Special

"Hij verdient een normaal gezin, en alle kansen die ik als kind niet had." De 35 jaar oude John is glazenwasser en, belangrijker, alleenstaande vader van de drie jaar oude Michael. Als blijkt dat John ongeneeslijk ziek is en nog slechts enkele maanden te leven heeft, gaat hij op zoek naar het perfect gezin om voor Michael te zorgen als hij er niet meer is. Dit Noord-Ierse drama weeft uit dat simpele gegeven, en de prachtige chemie tussen de acteurs die vader en zoon spelen, een authentiek en hartverscheurend verhaal.

Pleasure

'*Business or pleasure?*' luidt de standaardvraag van de Amerikaanse douane. Maar voor de Zweedse Bella is dat van tweeën één. Ze is naar LA gekomen om van *pleasure* haar *business* te maken en het te maken in de porno-industrie. Maar ze zal onderaan de ladder moeten beginnen, bepaald niet geholpen door een matige manager en met stevige concurrentie voor elke rol – onder meer van haar huisgenoten. De Zweedse regisseur Ninja Thyberg verdiepte zich een aantal jaren in de pornowereld voor haar uit het leven gegrepen speelfilmdebuut, waarin Bella al snel ontdekt dat ze haar ambities alleen kan waarmaken door haar grenzen steeds verder te verleggen.

One Second

Zelfs één seconde film kan essentieel zijn, toont de Chinese meestercineast Zhang Yimou in deze liefdesbrief aan de cinema. Net als in zijn eerdere film *Coming Home* voert Zhang ons terug naar de Chinese Culturele Revolutie in de jaren zestig en zeventig, maar hier slaat hij een nostalgischer toon aan. Een gevangene ontsnapt uit een werkkamp en gaat op jacht naar een bioscoopjournaal waarin zijn dochter, die hij sinds hij werd veroordeeld niet meer zag, op enkele beelden te zien is. Een jonge dievegge heeft het op diezelfde filmrol voorzien. Hun droogkomische kat-en-muisspel voert hen naar een dorpje waar met smart wordt gewacht op de filmvertoning.

Vervolg van pagina 11

Ich bin dein Mensch
Het is dat haar baas erop staat, anders was Alma er nooit aan begonnen. Maar ze kan er niet omheen en dus zit ze nu opgescheept met Tom, een niet van een mens te onderscheiden robot die is ontworpen om te voorzien in alles wat zij van een partner wenst. Drie weken krijgt ze om hem te testen, wat Alma in eerste instantie behandelt als huiswerkopdracht, in deze intrigerende mix van speculatieve sciencefiction en ingetogen romkom. Maren Eggert won op het filmfestival van Berlijn eerder dit jaar de acteerprijs voor haar rol als Alma, die langzaam haar weerstand laat varen. Hoe minder perfect Tom blijkt te zijn, hoe beter hij bij haar blijkt te passen.

Le fabuleux destin d'Amélie Poulain – 20th anniversary
Een sprankelend hedendaags sprookje, over de wat naïeve serveerster Amélie Poulain, die haar eigen eenzaamheid doorbreekt door zich met manische energie op de problemen van de mensen om zich heen te storten. Ter ere van de twintigste verjaardag van de betoverende film, nog altijd de succesvolste Franse film aller tijden, is hij digitaal opgepoetst – de felle kleuren sprankelen als nooit tevoren. Twintig jaar later is de film nog even wervelend en bovendien opvallend actueel in het post-coronatijdperk dankzij thema's van het doorbreken van eenzaamheid en zoeken naar toenadering.

Madres paralelas
"Een Don Quixote over het moederschap," noemde de Spaanse maestro Pedro Almodóvar zijn film toen hij er in 2011 aan begon. Het resulteerde in zijn zevende samenwerking met steractrice Penélope Cruz, die voor haar rol een acteerprijs won op het filmfestival van Venetië.
Zij speelt een van de twee 'paralelle moeders' uit de titel: twee vrouwen die tegelijkertijd, in hetzelfde ziekenhuis, bevallen van hun kind. Het is het begin van een typisch Almodóvariaanse kluwen van verhaallijntjes, waarin ook het onverwerkte verleden van de Spaanse Burgeroorlog een plek opeist.

Petrov's Flu
De Russische regisseur Kirill Serebrennikov (*Leto*) bracht twintig maanden door in huisarrest. Zijn vrijlating vierde hij met het maken van deze film, een explosie van opgepotte energie. De zoon van Petrov, een automonteur en striptekenaar, heeft een griepje. En dus heeft Petrov ook een griepje. En zijn vrouw, een bibliothecaresse met superkrachten ook. Petrovs vriend Igor sleept hem mee op een lange wandeling, waarbij fantasie en realiteit zich vermengen tot een onnavolgbare vertelling met een mateloze energie.

Sun Children
De twaalfjarige Ali en zijn vriendjes scharrelen hun bestaan bij elkaar in de drukke straten van Teheran. Op een dag worden ze door een crimineel ingehuurd om een begraven schat uit een tunnel te vissen. Maar om die tunnel te bereiken moeten de schooiertjes zich inschrijven bij de Zonneschool, een liefdadigheidsinstelling die toevalligerwijs onderwijs biedt aan straatkinderen en kindarbeiders. De Iraanse regisseur Majid Majidi bewees zich al als een uitmuntend regisseur van kindacteurs met *Children of Heaven* (1997), de eerste Iraanse film die ooit werd genomineerd voor een Oscar. Dat zet hij voort in deze magisch-realistische vertelling.

There Is No Evil
De Iraanse regisseur Mohammad Rasoulof ligt al zijn hele carrière in de clinch met de censuur in zijn geboorteland en werd diverse keren gearresteerd en veroordeeld om zijn kritische films. Na zijn vrijlating zag hij op een dag een van de agenten die hem hardvochtig ondervraagd hadden op straat lopen – gewoon een man met gewoon een leven. Het leidde tot deze omnibusfilm met vier verhalen over radertjes in het autoritaire apparaat. In elk verhaal speelt de doodstraf een rol en komen de personages voor onmogelijke morele keuzes te staan. Rasoulof maakte de film terwijl hij onder huisarrest stond en won er op het filmfestival van Berlijn in 2020 de Gouden Beer mee.

Tout s'est bien passé
Nadat de 85 jaar oude André een beroerte heeft gehad, raakt hij voor de helft verlamd en komt hij in een rolstoel terecht. Voor hem hoeft het allemaal niet meer, en hij vraagt zijn dochters Emmanuèle en Pascale om hem te helpen er een eind aan te maken. Maar in Frankrijk is actieve euthanasie verboden, dus het verzoek confronteert de twee vrouwen met grote praktische, morele en emotionele uitdagingen. Regisseur François Ozon baseerde zijn film op de gelijknamige autobiografische roman (in het Nederlands uitgegeven als *Het is mooi geweest*) van Emmanuèle Bernheim, met wie de regisseur voor haar dood in 2017 samenwerkte aan vier films, waaronder *Sous le sable* en *Swimming Pool*.

BIOSCOPEN
Het Ketelhuis
Pazzanistraat 4
Studio/K
Timorplein 62
FC Hyena
Aambeeldstraat 24
Cinecenter
Lijnbaansgracht 236
Eye
IJpromenade 1

KAARTVERKOOP
Via www.paff.nl of de websites van de deelnemende theaters.

NAGESPREKKEN
* Zaterdagavond is er na afloop van Do Not Hesitate een nagesprek met regisseur Shariff Korver en hoofdrolspeler Joes Brauers (Ketelhuis 2, 18.30 uur)
* Zondagmiddag is er na afloop van Captain Nova een nagesprek met regisseur Maurice Trouwborst (Ketelhuis 1, 15.10 uur)

MAATREGELEN
Alle bezoekers aan Paff wordt gevraagd bij binnenkomst een geldig vaccinatie-, test- of herstelbewijs te tonen via de CoronaCheck-app. In de bioscopen wordt rekening gehouden met de dan geldende coronamaatregelen, zoals gepaste afstand en aanvullende hygiëne.

PAFF AWARD (BEST OF THE FEST)
Op zondag, de slotdag van het festival, wordt de Paff Award uitgereikt. Deze prijs, een sculptuur van Street Art Frankey (zie hiernaast), gaat naar de film die door het publiek het hoogst wordt gewaardeerd. Bezoekers van het festival kunnen hun stem uitbrengen op paff.nl/stemmen.

(n.o.) = niet ondertiteld

DONDERDAG 28 OKTOBER

	KETELHUIS 1	KETELHUIS 2	KETELHUIS 3	EYE
20.00				
21.00	20.30 – 22.18 **I am Zlatan** Jens Sjögren	20.30 – 22.18 **I am Zlatan** Jens Sjögren	20.30 – 22.18 **I am Zlatan** Jens Sjögren	20.45 – 22.35 **I am ZlatanZ** Jens Sjögren
22.00				
23.00				
00.00				

VRIJDAG 29 OKTOBER

	KETELHUIS 1	KETELHUIS 2	KETELHUIS 3	STUDIO K	FC HYENA	CINECENTER
13.00						
14.00			13.30 – 16.04 **Petrov's Flu** Kirill Serebrennikov			
15.00	14.45 – 16.38 **Falling for Figaro** Ben Lewin	14.15 – 15.50 **Do Not Hesitate** Shariff Korver				
16.00						
17.00	17.15 – 18.35 **Un monde** Laura Wandel	16.30 – 18.31 **Tout s'est bien passé** François Ozon	16.30 – 18.27 **Pleasure** Ninja Thyberg			
18.00						
19.00	19.00 – 20.52 **One Second** Zhang Yimou	18.45 – 20.29 **Nowhere Special** (n.o) Uberto Pasolini	18.45 – 20.32 **Sun Children** Majid Majidi			18.30 – 20.21 **The Duke** Roger Michell
20.00						
21.00	21.10 – 23.37 **Annette** Leos Carax	20.45 – 23.01 **Persian Lessons** Vadim Perelman	20.50 – 23.29 **There Is No Evil** Mohammad Rasoulof	21.15 – 23.36 **Annette** Leos Carax	21.15 – 23.15 **Pleasure** Ninja Thyberg	
22.00						
23.00						
00.00						

ZATERDAG 30 OKTOBER

	KETELHUIS 1	KETELHUIS 2	KETELHUIS 3	FC HYENA	CINECENTER
11.00		11.00 – 13.27 **Annette** Leos Carax	11.00 – 12.47 **Sun Children** Majid Majidi		
12.00	11.15 – 13.33 **The United States vs. Billie Holiday** Lee Daniels				
13.00					
14.00	13.45 – 16.01 **Persian Lessons** Vadim Perelman	14.00 – 15.34 **Captain Nova** Maurice Trouwborst	13.30 – 15.20 **Ich bin dein Mensch** Maria Schrader		
15.00					
16.00					
17.00	16.30 – 18.14 **Nowhere Special (n.o)** Uberto Pasolini	16.15 – 18.09 **Lamb** Valdimar Jóhannsson	16.15 – 18.08 **Ballad of a White Cow** Behtash Sanaeeha en Maryam Moqadam	17.00 – 18.34 **Nowhere Special** (n.o.) Uberto Pasolini	
18.00					
19.00	18.45 – 20.46 **Tout s'est bien passé** François Ozon	18.30 – 20.27 **Do Not Hesitate** Shariff Korver * Met nagesprek	18.30 – 21.04 **Petrov's Flu** Kirill Serebrennikov		
20.00					
21.00					
22.00	21.15 – 22.59 **The Duke** Roger Michell	21.00 – 22.53 **Falling for Figaro** Ben Lewin	21.30 – 23.31 **Pleasure** Ninja Thyberg		21.30 – 23.57 **Annette** Leos Carax
23.00					
00.00					

ZONDAG 31 OKTOBER

	KETELHUIS 1	KETELHUIS 2	KETELHUIS 3	STUDIO K	FC HYENA	CINECENTER
10.00						
11.00	10.30 – 12.14 **The Duke** Roger Michell	11.00 – 13.39 **There Is No Evil** Mohammad Rasoulof	11.15 – 13.05 **Ich bin dein Mensch** Maria Schrader			11.00 – 13.00 **Ballad of a White Cow** Behtash Sanaeeha en Maryam Moqadam
12.00						
13.00	12.45 – 14.53 **Le fabuleux destin d'Amélie Poulain – 20th anniversary** Jean-Pierre Jeunet					
14.00		14.00 – 16.00 **Best of Paff**	13.45 – 15.37 **One Second** Zhang Yimou			
15.00						
16.00	15.10 – 17.06 **Captain Nova** Maurice Trouwborst * Met nagesprek		16.00 – 17.54 **Lamb** Valdimar Jóhannsson	15.30 – 17.35 **Tout s'est bien passé** François Ozon		
17.00		17.00 – 19.00 **Best of Paff**			16.30 – 18.50 **The United States vs. Billie Holiday** Lee Daniels	
18.00	17.30 – 19.48 **The United States vs. Billie Holiday** Lee Daniels					
19.00			18.15 – 19.35 **Un monde** Laura Wandel			
20.00						
21.00	20.15 – 22.23 **Madres paralelas** Pedro Almodóvar	20.00 – 22.08 **Best of Paff**	20.00 – 21.53 **Ballad of a White Cow** Behtash Sanaeeha en Maryam Moqadam			
22.00				21.00 – 22.54 **Ich bin dein Mensch** Maria Schrader		
23.00						
00.00						

De Poolse Dorota Kobiela en de Brit Hugh Welchman, regisseurs van de animatiefilm *Loving Vincent*, te gast in 2017.

Hoofdrolspelers Bas Keizer en Aiko Beemsterboer (tweede van rechts) na de vertoning van Johan Timmers' tienerfilm *Vechtmeisje* (2018).

Cast en crew van *Kleine ijstijd*, een Paff-première in 2017.

Mirjam Rotenstreich en A.F.Th. van der Heijden na de première van *Tonio*, de openingsfilm van de eerste editie van Paff, in 2016.

Felix van Groeningen, regisseur van *Beautiful Boy*, te gast op Paff 2018.

Optreden van het Ian Cleaver Trio in Studio/K, na afloop van Rolf van Eijks Chet Baker-biopic *My Foolish Heart* (2018).

Filmfeest

De afgelopen edities werd het Parool Film Fest bezocht door een keur aan filmmakers en sterren uit binnen- en buitenland. Een impressie.

Foto's Jurre Rompa en Eva Plevier

Cast en crew van *De liefhebbers*, openingsfilm van Paff 2019, in Eye.

Goldie-regisseur Sam de Jong en Jan Pieter Ekker (2019).

Sergei Polunin en Gabriella Tana, onderwerp en producente van de documentaire *Dancer*, in 2016 bekroond met de Paff Publieksprijs.

Regisseur Céline Sciamma en Ronald Ockhuysen na afloop van *Portrait de la jeune fille en feu* (2019).